

dosarul nr. 2ra-1731/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. R. Pascari)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)

## DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Oleg Sternioală  
Iurie Bejenaru  
Mariana Pitic  
Nicolae Craiu  
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Punga și a lui Alexandr Punga, reprezentați de avocații Natalia Țurcan și Veaceslav Țurcan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, plasarea în ziar a informației privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale

împotriva deciziei din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de către Lidia Punga, Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcanu, casată hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și adoptată o nouă hotărâre

constată:

La 8 februarie 2017 Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocații Natalia și Veaceslav Țurcan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Ministerului Afacerilor Interne al RM și Procuraturii Generale a RM cu privire la încasarea prejudiciului moral și material.

În motivarea acțiunii au invocat că prin ordonanța din 30 iulie 2012 de către SUP CPR Criuleni a fost inițiată urmărirea penală pe faptul sustragerii de către persoane necunoscute pe ascuns a 30 tone de grâu de la Oleg Mazliu.

Au menționat că la 9 august 2012 Lidia Punga și Alexandr Punga au fost recunoscuți în calitate de bănuți de furtul grâului de la Oleg Mazliu, iar la 8 noiembrie 2012 le-a fost înaintată învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal.

Au relatat că la 30 iulie 2014 a fost finisată urmărirea penală, iar în privința lor a fost aplicată măsura preventivă sub formă de restricție de a nu părăsi localitatea pentru 30 de zile, materialele dosarului fiind remise în instanța de judecată.

Au precizat că prin sentința din 21 septembrie 2015 a Judecătorei Criuleni, Lidia Punga și Alexandr Punga au fost achitați pe motivul inexistenței elementelor constitutive ale infracțiunii.

Prin decizia din 29 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul procurorului, decizia fiind menținută de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 15 iunie 2016.

Au remarcat că aflarea sub urmărire penală de la 9 august 2012 până la 30 iulie 2014, a influențat foarte negativ asupra stării lor psihologice, prin provocarea unui stres puternic legat de învinuirea nejustificată, suferind rușine față de rude și consăteni, suferințe legate de frică pentru viitoarea soartă a lor și a copiilor. În perioada examinării cauzei penale în instanța de fond aceste suferințe s-au intensificat, deoarece așteptările reclamanților de scoatere de sub urmărirea penală nu s-au adeverit, a fost aplicată măsura de reprimare în formă de obligație de a nu părăsi localitatea, care a durat de la 30 iulie 2014, până la 30 august 2014.

Însă și după expirarea acestei măsuri au fost limitați în drepturi, deoarece erau obligați să se prezinte la ședințele judiciare în instanțele de fond și apel, perioadă în care la fel se aflau în stare de frică și de incertitudine.

Lidia Punga a mai specificat că în legătură cu suferințele psihice pe care le-a suportat din cauza urmăririi penale i s-a înrăutățit starea de sănătate și nu putea lucra, de aceea i s-a recomandat trecerea la lucru ușor pe perioada 2015 - 2016.

Reclamanții au mai relatat că pe întreaga perioadă de examinare a cauzei penale și în toate instanțele de judecată, începând cu recunoașterea în calitate de bănuți de la 9 august 2012, până la recepționarea, la 13 iulie 2016, a deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție, aproximativ patru ani, au fost supuși unor suferințe psihice severe, prin ce le-a fost cauzat prejudiciu moral, pe care reclamanții îl estimează la 100000 de lei pentru fiecare.

Au invocat că circumstanțele create au dus la suportarea unor cheltuieli pentru asistență juridică și costuri legate de deplasare, fapt ce se manifestă printr-un prejudiciu material considerabil.

Și-au întemeiat pretențiile în baza prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lor a prejudiciului moral a câte 40 000 de lei pentru fiecare, încasarea cheltuielilor de judecată în valoare de 10 000 de lei și încasarea în beneficiul Lidiei Punga a prejudiciului material în sumă de 24 950 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanții Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan, au depus cerere prin care și-au modificat cerințele.

Au solicitat încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lor a prejudiciului moral a câte 100 000 de lei pentru fiecare, plasarea în

unul din ziarele locale din r-nul Criuleni a informației privind achitarea cetățenilor Lidia Punga și Alexandr Punga și scuzele oficiale ale procuraturii cu privire la atragerea ilegală a reclamanților la răspundere penală, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Lidiei Punga a prejudiciului material în sumă de 24 950 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în valoare de 10 130 de lei.

Prin hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost respinsă cererea reclamanților Lidia Punga și Alexandr Punga cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan, casată hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga suma de 24950 de lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga și lui Alexandr Punga câte 5000 de lei pentru fiecare în parte, cu titlu de daună morală.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga și lui Alexandr Punga câte 2000 de lei pentru fiecare, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, din lipsă de temeii.

Prin încheierea din 13 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost considerate inadmisibile cererile de recurs declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

La 2 iulie 2018 prin intermediul Oficiului Poștal, Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan au declarat recurs împotriva deciziei din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de încasarea mărimii prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică cu modificarea deciziei în această parte și admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei, a interpretat greșit prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 precum și art. 63 alin. (2) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2012 cu privire la avocatură.

Au reiterat că nu sunt de acord cu decizia recurată în partea ce ține de mărimea prejudiciului moral încasat, menționând că instanța de apel nefondat a redus mărimea daunei morale la o sumă simbolică de 5000 de lei pentru fiecare, or la stabilirea prejudiciului nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii înscrinate.

Au remarcat că instanța de apel a ignorat faptul că aflarea lor sub urmărire penală de la 9 august 2012 până la 30 iulie 2014, a influențat foarte negativ asupra

stării psihologice, stării de rușine față de rude și consăteni, suferințe legate de frică pentru soarta viitoare a lor și a copiilor minori.

Recurenții au indicat că suma de 2000 de lei dispusă spre încasare de către instanța de apel pentru fiecare cu titlu de cheltuieli de judecată este o sumă simbolică, instanța de apel eronat aplicând prevederile art. 63 din Legea nr.1260 din 19 iulie 2012.

La 6 august 2018 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Lidia Punga și Alexandr Punga, ca fiind inadmisibil și depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 februarie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 187 vol. I), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Se mai atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 a fost recepționată la data de 3 mai 2018, de către reprezentantul recurenților Lidia Punga și Alexandr Punga, avocatul Veaceslav Țurcan, ca urmare a solicitării din 16 aprilie 2018 (f. d. 25 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 2 iulie 2018 împotriva deciziei din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei denotă că Lidia Punga și Alexandr Punga înaintând acțiunea în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, cu ulterioarele concretizări, au solicitat încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lor a prejudiciului moral a câte 100 000 de lei pentru fiecare, plasarea în unul din ziarele locale din r-nul Criuleni a informației privind achitarea cetățenilor Lidia Punga și Alexandr Punga și scuzele oficiale ale

procuraturii cu privire la atragerea ilegală a reclamanților la răspundere penală, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Lidiei Punga a prejudiciului material în sumă de 24 950 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în valoare de 10 130 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, de către prima instanță prin hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost respinsă cererea reclamanților Lidia Punga și Alexandr Punga cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Judecând apelul declarat de către Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan, instanța de apel prin decizia din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga suma de 24950 de lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga și lui Alexandr Punga câte 5000 de lei pentru fiecare în parte, cu titlu de daună morală.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga și lui Alexandr Punga câte 2000 de lei pentru fiecare, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, din lipsă de temeii.

Conform art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Totodată hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu concluziile instanței din partea dispozitivă a hotărârii.

La fel, și prevederile art. 241 alin. (6) CPC stipulează că dispozitivul hotărârii cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Ca urmare, în sensul normelor enunțate este de înțeles că concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu soluția instanței cuprinsă în dispozitivul hotărârii. Or, în caz contrar hotărârea este lovită de nulitate.

La caz, în partea de motivare a deciziei, instanța de apel indică că, studiind și analizând materialele anexate la dosar, verificând argumentele invocate întru susținerea poziției în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul atestă că apelul este întemeiat și urmează a fi admis, casată hotărârea primei instanțe *cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii*.

La fel, instanța de apel în concluzie, în partea motivată a deciziei recurate, reiterează că prima instanță incorect a adoptat soluția de respingere a acțiunii cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, precum și *plasara în ziar a informației*

*privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale*, considerând că hotărârea primei instanțe contravine cerințelor art. 239 CPC.

În același timp, în dispozitivul deciziei din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) CPC, decide de a admite apelul declarat de către Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan, de a casa hotărârea din 7 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, prin care a fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Lidiei Punga suma de 24950 de lei, cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul Lidiei Punga și lui Alexandr Punga câte 5000 de lei pentru fiecare în parte, cu titlu de daună morală și câte 2000 de lei pentru fiecare, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, din lipsă de temeii.

Distinct de aceste constatări, este evident că concluziile instanței de apel expuse în partea motivată și dispozitivul deciziei recurate sunt contradictorii, or, pe de o parte instanța de apel menționează că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată *cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii* și că, prima instanță incorect a adoptat soluția de respingere a acțiunii cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, precum și *plasarea în ziar a informației privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale*, iar pe de altă parte, în dispozitivul deciziei, respinge în parte acțiunea, *inclusiv și în partea plasării în ziar a informației privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale*.

Mai cu seamă această incertitudine este cu atât mai evidentă cu cât instanța de apel nu a venit cu o motivare în sensul admiterii sau respingerii cerinței cu privire la *plasarea în ziar a informației privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale* și nu și-a argumentat în niciun mod concluzia sa cu privire la acest capăt de cerere.

Astfel fiind, circumstanțele descrise impun casarea integrală a deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, fiind cert că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației procedurale, iar eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Lidia Punga și Alexandr Punga, reprezentați de avocatul Veaceslav Țurcan.

Se casează decizia din 21 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Punga și a lui Alexandr Punga, reprezentați de avocații Natalia Țurcan și Veaceslav Țurcan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului

moral și material, plasarea în ziar a informației privind achitarea reclamanților și aducerea scuzelor oficiale, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu